

Persbericht

De ICBR begint in de herfst van 2022 met de actualisering van de klimaatadaptatiestrategie - het derde extreme laagwater in 20 jaar onderstreept de urgentie

Voor de derde keer sinds 2003 en 2018 zijn de Rijn en vele wateren in het Rijnstroomgebied getroffen door een opvallend lage waterstand. De actuele gebeurtenis is vergelijkbaar met het laagwater van vier jaar geleden. Op de meetpunten in Duisburg-Ruhrort (Duitsland) en Lobith (Nederland) waren de waterstanden zelfs nog lager dan in 2018.

Laagwater is net als hoogwater allereerst een natuurlijk fenomeen. Als laagwater echter extreme proporties aanneemt en lang aanhoudt, kan het negatieve gevolgen hebben voor de ecologie, en de scheepvaart ernstig belemmeren. Ook kan laagwater leiden tot beperkte waterbeschikbaarheid voor de landbouw en industriële processen. Hiernaast kan laagwater impact hebben op de drinkwatervoorziening in de Rijndelta. De ecologische effecten houden bijvoorbeeld verband met hoge watertemperaturen die stress veroorzaken bij koudeminnende vissoorten of drooggevallen rivieren en beken in het stroomgebied.

Met de klimaatverandering stijgt de kans dat er in de toekomst vaker intensievere laagwatergebeurtenissen zullen zijn. [Er is ook reden om te vrezen dat de hoeveelheid smeltwater van sneeuw en gletsjers, die bij laagwater de afvoer in de Rijn ondersteunt, kleiner wordt.](#) Daarom zijn het herstel van een natuurvriendelijkere hydromorfologie aan de Rijn en in het Rijnstroomgebied en klimaatadaptatie des te belangrijker.

Natuurlijk herstelde wateren zijn resistenter tegen de negatieve effecten van laagwater. In natuurvriendelijk heringerichte oeverzones met schaduwrijke vegetatie en koelere zijwateren vinden vissen en andere organismen belangrijke toevluchtsoorten tegen laagwater en hittestress. De landen in het Rijnstroomgebied hebben tussen 2000 en 2020 ca. 140 km² overstromingsgebied hersteld en meer dan 150 uiterwaardwateren weer verbonden met de Rijn. Volgens het [programma Rijn 2040](#), dat in februari 2020 werd vastgesteld in Amsterdam, moet voor 2040 nog eens 200 km² overstromingsgebied worden hersteld en moeten 100 oude zijstromen weer verbonden worden met de Rijn. De in 2022 gepubliceerde [biotoopatlas](#) laat zien waar er ooibosstructuren zijn en waar er potentieel bestaat voor natuurontwikkelingsmaatregelen.

In het programma Rijn 2040 hebben de landen in het Rijnstroomgebied ook afgesproken om gezamenlijke oplossingsrichtingen voor laagwater uit te werken en de klimaatadaptatiestrategie te actualiseren. In de zomer van 2022 werden hiervoor al twee expertgroepen in het leven geroepen die zich vanaf het najaar bezig zullen houden met prognoses voor afvoeren en watertemperaturen. De bestaande expertgroep Laagwater zal de rol van waterbehoefte en waterbeschikbaarheid gaan belichten.

Samen met actoren uit verschillende sectoren zullen maatregelen worden besproken. De ICBR is ook van plan om nauw samen te werken met de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR) en de Internationale Commissie voor de Hydrologie van het Rijngebied

(CHR). Bij klimaatadaptatie is het van belang om de verschillende gebruiksfuncties van de Rijn in overeenstemming te brengen met de ecologische eisen.

Meer informatie over laagwater in de ICBR:

De ICBR heeft in 2019 een internationale [laagwatermonitoring](#) ontwikkeld. Een schaal met zes kleuren helpt om de actuele afvoeren en waterstanden te categoriseren. In de stroomgebieden van de Moezel en de Maas wordt dezelfde schaal gebruikt.

De expertgroep Laagwater heeft in 2018 een [inventarisatie van de laagwateromstandigheden in de Rijn](#) gepubliceerd en in 2020 een [evaluatie van het laagwaterrecord van 2018](#). Nu zal deze expertgroep ook het huidige laagwater evalueren.

Met vragen kunt u terecht bij

Internationale Commissie ter Bescherming van de Rijn (ICBR)
Marc Daniel Heintz
marcdaniel.heintz@iksr.de

De ICBR in het kort

In de Internationale Commissie ter Bescherming van de Rijn (ICBR) werken Zwitserland, Frankrijk, Duitsland, Luxemburg, Nederland en de Europese Unie al meer dan zeventig jaar samen op basis van een volkenrechtelijke overeenkomst om de verschillende gebruiksfuncties en de bescherming van de rivier met elkaar in overeenstemming te brengen. In het kader van de tenuitvoerlegging van de Europese richtlijnen is de grensoverschrijdende samenwerking uitgebreid met Oostenrijk, Liechtenstein, Italië en Wallonië.

De huidige voorzitter is Veronica Manfredi van de Europese Commissie. Een internationaal bezet secretariaat dat is gevestigd in Koblenz (Duitsland) staat haar en de overleggroepen van de ICBR terzijde.

Zie ook www.iksr.org en <https://twitter.com/ICPRhine>.